

ประกาศสภาสถาบันนิก

เรื่อง มาตรฐานในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
ว่าด้วยขอบเขตและขั้นตอนในการปฏิบัติวิชาชีพ สาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้เป็นมาตรฐานแนวทางในการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาสถาบันนิกว่าด้วย มาตรฐานการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘ เพื่อให้การประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ดำเนินการไปอย่างมีคุณภาพตามหลักวิชาการและวิชาชีพ และเป็นแนวทางในการเสนอการให้บริการ การจัดทำข้อตกลง การดำเนินการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขอบเขตและขั้นตอนในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ตามลักษณะงานที่ประกาศไว้ในกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

สภาสถาบันนิกจึงกำหนดมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมว่าด้วยขอบเขตและขั้นตอนในการปฏิบัติวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ ซึ่งครอบคลุมทุกขอบเขตและขั้นตอนของประเภทงานนั้น ๆ หรือเป็นบางส่วนก็ได้ตามขอบเขตของการให้บริการนั้น ๆ แล้วแต่เงื่อนไขและข้อตกลง ทั้งนี้ ให้อิสัญญาว่าจ้าง หรือเอกสารสำคัญอื่นใดที่เป็นการตกลงร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญ โดยขอบเขตและขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

๑. งานศึกษาโครงการ หมายถึง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดความต้องการ และข้อจำกัดเป็นโครงการย่อย การจัดทำสาระความต้องการสำหรับการออกแบบโครงสร้างของโครงการ การจัดทำแผนงาน และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

๑.๑ ขอบเขตของงานศึกษาโครงการ ประกอบไปด้วย

๑.๑.๑ ศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดลักษณะขนาดของพื้นที่ออกแบบภายในโครงการ

๑.๑.๒ วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณและงบประมาณ

๑.๑.๓ กำหนดรูปแบบแผนแม่บท

๑.๑.๔ สรุปผล และจัดทำรายงานข้อเสนอแนะ

๑.๒ ขั้นตอนของงานศึกษาโครงการ

๑.๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูล ความต้องการของโครงการ สภาพแวดล้อมโดยรวมและปัจจัย

อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๒ วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาไปสู่กระบวนการกำหนดการใช้พื้นที่และรูปแบบ

๑.๒.๓ เสนอวิธีการ เครื่องมือ และแผนการทำงาน เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๑.๒.๔ จัดทำรายงาน แสดงผลการศึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะพร้อมทางเลือกที่เหมาะสม

๒. งานออกแบบ หมายถึง การกำหนดรายละเอียดโครงการ การกำหนดแนวความคิดในการออกแบบและวางผัง การพัฒนารูปแบบ การจัดทำแบบและเอกสารการก่อสร้าง การกำหนดรูปแบบและรายการวัสดุก่อสร้าง การประมาณราคาก่อสร้าง และการตรวจสอบรูปแบบระหว่างก่อสร้างในงานสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ทั้งที่ก่อสร้างใหม่ ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย บูรณะ พื้นฟูหรืออนุรักษ์

๒.๑ ขอบเขตของงานออกแบบ ประกอบไปด้วย

๒.๑.๑ จัดวางผังของโครงการ และจัดวางผังการใช้สอยของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของพื้นที่ทางสัญจรภายในอาคารและโครงการ

๒.๑.๒ กำหนดรูปแบบงานสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ จากการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์รายละเอียดโครงการให้สอดคล้องกับพื้นที่ใช้สอย สภาพแวดล้อมโดยรวมของโครงการ งบประมาณและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๓ จัดทำแบบรายละเอียด และเอกสารประกอบแบบ การขออนุญาต เอกสารการประกวดราคาและประมาณการงานออกแบบภายในของโครงการ

๒.๑.๔ ร่วมประสานงานกับสาขาวิชาชีพอื่นๆ ที่ร่วมโครงการ

๒.๑.๕ ตรวจสอบรับงาน เพื่อให้ได้รูปแบบผลงานตามที่กำหนด

๒.๒ ขั้นตอนของงานออกแบบ

๒.๒.๑ งานบริการช่วงก่อนการออกแบบ (Pre design Service Stage) ประกอบไปด้วย

(๑) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ ความต้องการพื้นที่ใช้สอย เงื่อนไขเวลา และงบประมาณ ร่วมกับเจ้าของโครงการ

(๒) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายในโครงการ ขนาดพื้นที่ การใช้วัสดุอุปกรณ์ระบบต่างๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓) รวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลจากสาขาวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดรูปแบบการปรับปรุงดัดแปลง การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ การให้คำแนะนำในรายละเอียดของโครงการเพื่อใช้ในการออกแบบ

๒.๒.๒ งานวางแนวความคิดในการออกแบบเบื้องต้น (Conceptual Design Stage)

(๑) แนวความคิดในการออกแบบ

(๒) แนวความคิดในการใช้พื้นที่และประโยชน์ใช้สอยภายในโครงการ

๒.๒.๓ งานออกแบบร่าง (Preliminary Design Stage) ประกอบไปด้วย

(๑) พัฒนาแนวความคิดในการออกแบบ

(๒) แบบร่างผังการใช้พื้นที่ภายในโครงการรวมถึงเส้นทางสัญจรต่าง ๆ

(๓) รูปทัศนียภาพหรือสื่ออื่น ๆ เพื่อแสดงแนวความคิดอย่างเป็นรูปธรรม

(๔) ตัวอย่างวัสดุ อุปกรณ์ เทำที่จำเป็น

(๕) ประมาณราคาก่อสร้างออกแบบภายในโครงการตามความจำเป็น

๒.๒.๔ งานออกแบบขั้นพัฒนา (Design Development Stage) ประกอบไปด้วย

(๑) สรุบบนแบบผังการใช้พื้นที่ภายในโครงการตำแหน่งเฟอร์นิเจอร์และองค์ประกอบอื่นๆ ที่อยู่ในขอบเขตของโครงการ

(๒) กำหนดรายละเอียดรูปด้านและ/หรือ รูปตัด อย่างน้อย 4 รูป

(๓) รูปทัศนียภาพหรือสื่ออื่นๆ เพื่อแสดงรายละเอียดของการออกแบบภายใน

(๔) ตัวอย่างการใช้วัสดุ อุปกรณ์และรูปแบบเฟอร์นิเจอร์

(๕) กำหนดตำแหน่งงานระบบและรายละเอียดเบื้องต้นที่สัมพันธ์กับงานออกแบบภายในโครงการ

(๖) ปรับปรุงประมาณการของราคางานก่อสร้างออกแบบภายในโครงการตามความจำเป็น

๒.๒.๕ งานออกแบบขั้นรายละเอียด (Detail Design and Construction Document Stage) ประกอบไปด้วย

(๑) แบบแสดงผังการจัดวางเฟอร์นิเจอร์ที่อยู่ในขอบเขตของโครงการ

(๒) แบบรายละเอียดงานเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว และติดกับที่ (Built – in furniture)

(๓) กำหนดรายการประกอบแบบ และ/หรือตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์

(๔) แบบกำหนดตำแหน่ง ชนิด และขนาดของอุปกรณ์งานระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) จัดทำเอกสารแสดงปริมาณงานก่อสร้างออกแบบภายในโครงการ (Blank BOQ)

ตามความจำเป็น

(๖) จัดทำเอกสารสำหรับเจ้าของโครงการ เพื่อยื่นขออนุญาตการออกแบบภายใน

โครงการอาคาร (ถ้ามี)

๒.๒.๖ งานบริการช่วงการก่อสร้าง (Construction Service Stage) ประกอบไปด้วย

(๑) แนะนำชี้แจงรายละเอียดของแบบแก่ผู้เข้าร่วมประมูลงานออกแบบภายใน

(๒) ให้ข้อมูลและรายละเอียดที่สืบเนื่องจากข้อมูลในแบบรายละเอียดประกอบแบบ

(๓) ตรวจสอบสถานที่ออกแบบภายในอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

(๔) แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งอันเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ

รายละเอียดของแบบ

(๕) อนุมัติการใช้วัสดุอุปกรณ์และแบบขยายการก่อสร้างที่มีการเปลี่ยนแปลงจาก

แบบตามที่กำหนดให้

(๖) ร่วมตรวจรับงานในแต่ละช่วงตามสัญญาเพื่อให้เจ้าของโครงการทราบถึงปริมาณ

งานและคุณภาพของงาน

๓. งานบริหารและอำนวยการก่อสร้าง หมายถึง การบริหารจัดการและจัดทำแผนการบริหารโครงการ การกำหนดหลักเกณฑ์โครงการ การคำนวณราคาและควบคุมค่าก่อสร้าง การควบคุมการก่อสร้าง ตัดแปลง ซ่อมแซม รื้อถอน หรือเคลื่อนย้าย ให้เป็นไปตามรูปแบบ รายการ และสัญญา การวินิจฉัยแผนงานและวิธีการก่อสร้าง การรับรองผลการทดสอบวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ และให้หมายความรวมถึงการวาง

แผนการดำเนินงาน การบำรุงรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินอาคารในงานสถาปัตยกรรมภายในและ
มณฑลศิลป์ทั้งที่ก่อสร้างใหม่ ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย บูรณะ พื้นฟูหรืออนุรักษ์

งานบริหารและอำนวยการก่อสร้าง ประกอบด้วย

๓.๑ งานบริหารโครงการ (Project Management) หมายถึง การจัดดำเนินการให้โครงการ
ทางสถาปัตยกรรมภายใน และมณฑลศิลป์ ให้บรรลุวัตถุประสงค์

๓.๑.๑ ขอบเขตของงานบริหารโครงการ ประกอบไปด้วย

- (๑) วางแผน ควบคุมแผนงาน
- (๒) จัดองค์กร และกำหนดหน้าที่ของบุคลากร
- (๓) ตรวจสอบงานให้เป็นไปตามแบบและรายการประกอบแบบ
- (๔) บริหารและควบคุมงานให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด
- (๕) กำหนดมาตรฐานคุณภาพของงาน
- (๖) ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๗) กำหนด และควบคุมงบประมาณ
- (๘) ตรวจสอบงาน และส่งมอบเจ้าของโครงการ
- (๙) วิเคราะห์ ติดตาม ประเมินผลโครงการ

๓.๑.๒ ขั้นตอนของงานบริหารโครงการ สามารถแบ่งเป็นช่วง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ขั้นตอนเบื้องต้นก่อนงานก่อสร้าง

นำข้อมูลผลวิเคราะห์ จากการศึกษาโครงการมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของโครงการ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบเอกสาร ผลงานออกแบบให้ครบถ้วนสมบูรณ์สามารถนำไป
ดำเนินการตามแผนงาน และงบประมาณที่วางไว้ พร้อมทั้งรวบรวมเอกสาร เพื่อขออนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด
และจัดเตรียมเอกสาร เพื่อจัดหาผู้รับเหมาและจัดทำสัญญาว่าจ้าง

(๒) ขั้นตอนระหว่างการก่อสร้าง

เป็นการเน้นในการควบคุมแผนงาน วางแผน ตรวจสอบ และควบคุมงานให้
เป็นไปตามแบบ และรายการประกอบแบบ ควบคุมคุณภาพของงาน ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำใน
กรณีที่มีปัญหาหรือขัดแย้งต่าง ๆ ตรวจสอบปริมาณงานในแต่ละงวดงาน

(๓) ขั้นตอนหลังงานก่อสร้างแล้วเสร็จ จัดให้มีการตรวจรับงาน ตรวจสอบอุปกรณ์
และระบบต่างๆ รวบรวมแบบที่ใช้ออกแบบภายในอาคารจริง และเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือรับรอง หนังสือค่า
ประกัน คู่มือการใช้และบำรุงรักษา ตลอดจนหนังสือรับประกันผลงาน

๓.๒ งานบริหารการก่อสร้าง (Construction Management) หมายถึง การจัดดำเนินการด้าน
การก่อสร้างโครงการทางสถาปัตยกรรมภายในและมณฑลศิลป์

๓.๒.๑ ขอบเขตของงานบริหารการก่อสร้าง ประกอบไปด้วย

- (๑) รับนโยบายและวัตถุประสงค์โครงการเพื่อกำหนดแผนการดำเนินงาน

- (๒) จัดองค์กร กำหนดหน้าที่ของบุคลากร
- (๓) กำหนดแผนงานการก่อสร้างและระยะเวลา
- (๔) ควบคุมงบประมาณการก่อสร้าง
- (๕) ควบคุมคุณภาพงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- (๖) ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงาน

๓.๒.๒ ขั้นตอนของงานบริหารการก่อสร้าง ประกอบด้วย

(๑) ขั้นตอนก่อนการก่อสร้าง

- (ก) รวบรวมข้อมูล ให้คำปรึกษา ตรวจสอบเอกสาร
- (ข) จัดองค์กรและกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากร
- (ค) กำหนดแผนงาน และระยะเวลาการก่อสร้าง
- (ง) ควบคุมงบประมาณตามนโยบายของเจ้าของโครงการ
- (จ) ประสานงานกับทุกหน่วยงานเพื่อจัดเตรียมการก่อสร้าง
- (ฉ) รับมอบและตรวจสอบพื้นที่

(๒) ขั้นตอนระหว่างการก่อสร้าง

- (ก) ควบคุมและดำเนินการประสานงานให้เป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- (ข) ควบคุมงบประมาณในการดำเนินงาน
- (ค) ร่วมแก้ไขปัญหาทั้งทางด้านบริหารและเทคนิคการก่อสร้าง
- (ง) ควบคุมคุณภาพของงาน
- (จ) ตรวจสอบปริมาณงานและอนุมัติการเบิกจ่ายงวดงาน
- (ฉ) อนุมัติวัสดุ อุปกรณ์และแบบขยายเพื่อการก่อสร้างตามแบบและรายการ
- (ช) ตรวจสอบงานระบบทุกระบบร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้เกิด

ปัญหาและความขัดแย้งกับงานออกแบบภายในโครงการ

(๓) ขั้นตอนหลังการก่อสร้าง

- (ก) ร่วมในการตรวจรับงานและตรวจสอบอุปกรณ์ให้ใช้งานได้ตามจุดประสงค์และมาตรฐานผู้ผลิต
- (ข) สรุปรายงานและงบประมาณงาน
- (ค) ออกเอกสารใบรับรองผลงาน
- (ง) รวบรวมคู่มือการใช้งานและบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งมอบให้เจ้าของโครงการ
- (จ) รวบรวมแบบรายละเอียดตามการก่อสร้างจริง (As-built Drawings)

ให้เจ้าของโครงการ

๓.๓ งานควบคุมการก่อสร้าง (Construction Supervision) หมายถึง การกำกับ ดูแล ตรวจสอบ การก่อสร้างโครงการทางสถาปัตยกรรมภายในและมัลติพลัน

๓.๓.๑ ขอบเขตของงานควบคุมการก่อสร้าง ประกอบไปด้วย

- (๑) รับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อกำหนดการตามแผน
- (๒) ตรวจสอบและติดตามการก่อสร้าง วัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตามแบบและรายการ

ประกอบแบบ

- (๓) ร่วมประสานงานและกำกับการทำงานของผู้รับเหมาออกแบบภายในโครงการ
- (๔) ตรวจสอบคุณภาพและกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- (๕) จัดทำรายงานความคืบหน้าและปัญหาในการก่อสร้างโดยละเอียดตลอด

ระยะเวลาก่อสร้าง

๓.๓.๒ ขั้นตอนของงานควบคุมการก่อสร้าง ประกอบไปด้วย

- (๑) ขั้นตอนระหว่างการศึกษา
(ก) ศึกษาแบบและรายละเอียดในขั้นตอนการศึกษา
(ข) ตรวจสอบและประสานงานกับผู้รับเหมางานออกแบบภายในและงานระบบที่

เกี่ยวข้อง

- (ค) แก้ไขปัญหาในการดำเนินการและเทคนิคการก่อสร้าง
- (ง) กำกับผู้รับเหมาให้ดำเนินงานตามรายละเอียดประกอบแบบก่อสร้าง
- (จ) ตรวจสอบ ติดตามและทำรายงานความคืบหน้าของงานก่อสร้างทุกระยะ

- (๒) ขั้นตอนหลังการก่อสร้าง
(ก) ตรวจสอบเช็คความบกพร่องของงานก่อสร้างก่อนการส่งมอบงาน
- (ข) ร่วมตรวจรับงานและตรวจสอบอุปกรณ์ให้ใช้งานได้ตามมาตรฐานของผู้ผลิต
- (ค) จัดทำรายงาน งานเพิ่ม ลด ของผู้รับเหมาก่อสร้างออกแบบภายใน

๔. งานตรวจสอบ หมายถึง การสำรวจ การค้นคว้า การวิเคราะห์ การทดสอบ รวมทั้งการหาข้อมูลและสถิติต่างๆ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ประกอบการตรวจสอบรูปแบบ อุปกรณ์ประกอบของอาคาร ระบบสุขอนามัยหรือสิ่งแวดล้อม ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ระบบบริหารจัดการ เพื่อความปลอดภัยภายในอาคาร งานตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัยภายในอาคารในด้านสถาปัตยกรรมควบคุม และการออกเอกสารรับรองผลการตรวจสอบ นอกจากนี้ ยังหมายความรวมถึง การพิจารณา วินิจฉัย เปรียบเทียบเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งด้านกายภาพ และการใช้สอยในงานสถาปัตยกรรมภายในและมัลติเมเดีย รวมถึงการตรวจสอบอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

๔.๑ ขอบเขตงานตรวจสอบ ประกอบไปด้วย

๔.๑.๑ สำรวจ และตรวจสอบรวมทั้งการหาข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ประกอบการตรวจสอบรูปแบบ อุปกรณ์ภายในอาคาร

๔.๑.๒ ตรวจสอบตำแหน่งของงานระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภายในอาคารให้ถูกต้อง

๔.๑.๓ ตรวจสอบพื้นที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานออกแบบภายใน เพื่อความปลอดภัยภายในอาคาร

๔.๑.๔ ตรวจสอบคุณภาพ และปริมาณงานให้เป็นไปตามข้อกำหนด

๔.๑.๕ ออกเอกสารรับรองผลของการตรวจสอบ

๔.๒ ขั้นตอนงานตรวจสอบ ประกอบไปด้วย

๔.๒.๑ การตรวจสอบระหว่างดำเนินการ

(๑) ตรวจสอบรูปแบบและสถานที่เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้องตามรูปแบบและข้อกำหนด ของผู้ออกแบบภายใน

(๒) ตรวจสอบความสัมพันธ์กับงาน ระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสะดวกต่อการประเมินผลและบำรุงรักษา

(๓) ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของผู้ผลิต

๔.๒.๒ การตรวจสอบหลังจากดำเนินการแล้วเสร็จ

(๑) ตรวจสอบความเรียบร้อยสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์

(๒) ตรวจสอบวิธีการใช้งานและบำรุงรักษาให้ถูกต้องได้ตามมาตรฐานของผู้ผลิต

(๓) รายงานสรุปผลการตรวจสอบผลการใช้งานและบำรุงรักษา

๕. งานให้คำปรึกษา หมายถึง การให้ข้อเสนอแนะหรือการตรวจสอบเพื่อให้คำปรึกษาในงานตามข้อ ๑-๔ ดังกล่าวข้างต้น

๕.๑ ขอบเขตของงานให้คำปรึกษา ประกอบไปด้วย

๕.๑.๑ งานด้านวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับลักษณะงานของโครงการ

๕.๑.๒ ให้ข้อมูลมาตรฐานของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ

๕.๑.๓ ข้อกำหนดและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

๕.๑.๔ ชี้แนะให้คำแนะนำในการจัดทำงบประมาณ

๕.๒ ขั้นตอนของงานให้คำปรึกษา ประกอบไปด้วย

๕.๒.๑ ให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะในการทำโครงการช่วงก่อนการก่อสร้าง

๕.๒.๒ ให้คำแนะนำในการก่อสร้างช่วงระหว่างการก่อสร้าง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายเจตกำจร พรหมโยธี)

นายกสภาสถาปนิก